

IV. Vezetői program

*Az iskola az a kitüntetett hely, mely sokféle módon
részben célzottan, részben akaratlanul,
mélyen bevési a felnövekvő nemzedékbe
egy bizonyos értékvilág alapjait.”*

(Zrinszky László)

4.1. Pedagógiai alapelvek

Jól működő, alkotó légkörű, gyermek-, szülő- és pedagógusközpontú iskolát képzelek el.

A társadalom elvárja az iskolától, hogy az adott kor műveltségi anyagát átszármasztassa a felnövekvő nemzedékre, képessé tegye az ifjúságot az önművelésre, alkalmassá tegye a korszerű ismeretanyag elsajátítására, hogy tovább tudja fejleszteni az iskolában megszerzett tudását, hogy szilárd erkölcsi értékrendet alakítson ki. Feladatunk ezért, hogy a kor követelményeihez a lehető legmagasabb szintű tárgyi és gyakorlati tudást, az általános műveltség alapjait nyújtsuk tanulóinknak. Nem szabad figyelmen kívül hagyni azonban azt, hogy tanulóink képességei különbözőek, haladásuk üteme egyéni. Megfelelő alapot kell nyújtanunk ahhoz is, hogy tanítványaink jellemes emberré váljanak, személyiségük sokoldalú, kezdeményező és önálló legyen. Az értelmi nevelés mellett az érzelmi, akarati vonatkozásokat is erősíteni kell.

4.2. Tárgyi feltételek

Az iskola épületének, berendezési tárgyainak állagmegóvása folyamatos karbantartást igényel. Elengedhetetlen feladat közép- és hosszútávon

- az épület tetőzetének felújítása, cseréje
- a hátsó udvarrész lebetonozott részének balesetmentessé tétele
- a több mint 30 éves iskolai bútorzat cseréje
- a tornaterem padlózatának felújítása
- az épületet körbe vevő esővíz elvezető árkok lefedése

Meg kellene oldani még 2 interaktív tábla beszerzését, hogy minden osztályunk egyforma eszköztárral rendelkezzen, a közrendszer mellett tudjon részt venni a nevelés-oktatás folyamatában.

Ezek megvalósítása természetesen az anyagi lehetőségek függvénye. A mielőbbi teljesülés érdekében az iskola fenntartója által biztosított pénzeszegek bővítésére különböző formákat keresünk:

- pályázati lehetőségeket kell keresnünk,
- az intézmény helyiségeinek bérbeadási lehetőségeit át kell tekinteni
- dolgoznunk kell egy alapítvány létrehozásán,
- szponzorokat, civil támogatókat kell keresnünk

4.3. Személyi feltételek

Egy iskola legfőbb értéke a rendelkezésre álló humán erőforrás: pedagógusok, dolgozók, tanulók. Csak elkötelezett és felkészült nevelőkkel, motivált tanulókkal lehet értékeket átadni.

Pedagógusok

A közeljövőben várhatóan több kolléga vonul nyugdíjba (*és a nevelőtestület derék hada is több mint 25 éve van a pályán*). Az iskolavezetésnek kiemelten fontos feladata, hogy megfelelő szakos ellátottságot biztosítson a nevelő-oktató munka színvonalának megőrzésére. Úgy látom, hogy a pedagógushiány országosan okoz problémát, a munkaerő megfelelő biztosítása, a hiány feloldása a vezetői kompetenciákon túlmutat. Ennek ellenére az intézményvezetőnek mindent meg kell tennie, hogy az iskolát jellemző állapot közelítsen a kívánatoshoz.

Ennek érdekében javaslom:

- a nyugdíjba vonulók státuszát be kell tölteni (*folyamatos pályázat*)
- kétszakos kollégákat kell alkalmazni, hogy megkönnyítsük a tantárgyfelosztás összeállítását, közelebb kerüljünk az egyenletes terhelés elvéhez
- ösztönözni kell az egyszakos kollégákat a szakmai megújító képzések keretében a hiányszakok elvégzésére
- nyilván kellene tartani a pedagógusképzésben résztvevő egykori tanítványainkat, és törekedni az intézményünkbe munkavállalóként való csábításukra

Véleményem (tapasztalatom) szerint nemcsak a nyugdíjba vonuló kollégák pótlása okoz gondot az intézményekben, hanem az egyébként elhivatott, de kissé kiábrándult pedagógusok pályán tartása is.

Napjainkban sok változás nehezíti a pedagógusok biztonságos jövőképét, de egy vezető feladata, hogy higgyen a közösen megfogalmazott célokban, s tegyen meg mindent azért, hogy minél több pedagógus kövesse, s tehetségével és szakértelmével támogassa a célok elérését. Az értelmes és elérhető távokat közösen kell, hogy megfogalmazzuk, hogy mindenki magáénak érezhesse, annál is inkább, mert a pedagógusi pályán nem egyének, hanem jól összeszokott csapatok kell hogy játszanak, melyeknek egységükben van az erejük. Emellett véleményem szerint az iskolai élet fontos jellemzője a kiszámíthatóság. Ehhez a jól szervezett információs rendszer, valamint a kommunikáció szolgál eszközként. A világos cél- és feladat meghatározás, az egyértelmű szabályok kiszámíthatóságot és biztonságot kínálnak a szervezet szereplőinek.

Nemcsak tanítókra, tanárookra, de iskolapszichológus foglalkoztatására is igényünk lenne, mert a feladatkörébe tartozó esetek száma évről-évre emelkedik. Szakértelmével segíthetné a konfliktusok hatékony kezelését, szakértő emberként részt vehetne esetmegbeszéléseken, támaszkozhatnánk az általa vezetett mediációkra.

NOKS-os dolgozók

Az 1 fő iskolatitkár mellett meg kellene oldani

- 1 fő pedagógiai asszisztens
- 1 fő rendszergazda

foglalkoztatását, akár csak részmunkaidős dolgozóként is.

Egyéb dolgozók

Létszámunk alacsonyabb az engedélyezett státusznál, de a feladatok ellátásához elégséges. A dolgozók közül a takarítónő az elkövetkező 5 éven belül nyugdíjba fog vonulni.

Az intézmény zavartalan működése érdekében:

- meg kell tartani az egyéb dolgozók jelenlegi létszámát,
- gondoskodni kell a közfoglalkoztatás keretében a közalkalmazotti státuszban lévők munkájának segítéséről
- meg kell találni a nyugdíjba vonuló takarítónő helyére azt az embert, aki ugyanilyen megbízható, aki ugyanígy szívén viseli az iskola sorsát
- forrásbővülés esetén gépek vásárlásával (új porszívó, karbantartás segítő eszközök) kell könnyítenünk a dolgozók munkáját.

4.4. Szakmai munka

Támogatni kívánok minden olyan újító elképzelést, amely a gyermekek fejlődését, testi-lelki egészségét, a világra nyitott, értékeket hordozó és teremtő felnőtté válását szolgálja.

4.4.1. Nevelés

Legfontosabb feladat az iskolai magatartási helyzet javítása. A fegyelmező és fegyelmi intézkedések nem hozzák/hozták meg a várt eredményt, így azt gondolom, más megoldásokon is el kell gondolkodnunk. Hiszem és vallom, hogy pusztán büntetéssel senkit nem lehet a jó irányba terelni.

Javaslatom:

- pedagógiai asszisztens alkalmazása, aki segítené a problémás osztályokban a tanító munkáját
- megtalálni a lehetőséget arra, hogy iskolapszichológus foglalkozzon a gyerekekkel
- megismerni, alkalmazni az Iskolai Elfogadás és az Etikus Iskola Programot, melyek révén eljuthatnánk az iskolai viselkedési nehézségek gyökeréig, csökkenthetnénk (megszüntetnénk) az agresszív megnyilvánulásokat
- az osztályfőnöki órákat fel kell használni arra, hogy a tanulók konfliktuskezelési technikákat ismerhessenek meg
- gyereknevelési előadás szervezése szülők részére

Azt tapasztaltam, hogy egy közös, mindenkit érintő cél a legrosszabb magatartású gyereket is együttműködésre, fegyelmezettebb viselkedésre sarkallja. Éppen ezért, az ilyen lehetőségek felkutatása cél kell, hogy legyen.

A tanárok és diákok közös tevékenységében szintén olyan lehetőséget látok, amely közelebb hozza a nevelési folyamat szereplőit egymáshoz, ezáltal jobb eredményekre számíthatunk a tanulók viselkedése terén.

Több sportolási lehetőséget kellene teremtetnünk, részben az egészséges életmódra nevelés miatt, részben azért, mert a sport levezeti a felesleges energiát, javítja a koncentrációt, fejleszti az önfegyelmet, a szabálytudatot és az együttműködés képességét.

Az egészségnevelés terén meg kell tartanunk az eddig végzett tevékenységeket, a színesítésére kínáló alkalmakat pedig meg kell ragadnunk. Még nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk a káros szenvedélyekkel kapcsolatos prevencióra (*különösen a dohányzás témakörére*), a családi életre nevelésre.

A környezeti nevelés terén magasabb határfokkal kellene végrehajtani a Pedagógiai Programban leírtakat; önkéntes szülők, helyi mezőgazdasági vállalkozók segítségével folyamatosan működtetni kell a TÁMOP-3.3.17. projektben kialakított fűszer- és gyógynövénykertet.

A hagyományok ápolása fontos nevelési eszköz. Számptalan emléket, élményt adnak, erősítik az összetartozás érzését. Meg kell őriznünk hagyományos tevékenységeinket, illetve teret kell adnunk új kezdeményezéseknek.

Az iskola rendezvényeinek, ünnepeinek színvonalát, tartalmasságát a jövőben is meg kell tartanunk, támaszkodva a nevelők és a gyerekek javaslataira, ötleteire.

Nagyobb rendezvényeinkre — ahogyan ez már szokássá vált — meg kell hívni azokat a kollégáinkat, akik már nyugdíjas éveiket töltik.

Hasznosnak találnám a pedagógus — szülő - diák hármis kapcsolatának megerősítése érdekében egy közös szervezésű családi, gyermeknapi rendezvény évenkénti megszervezését is. A vidám, önfeledt percek, az együttnevetés feloldja az esetlegesen meglévő feszültséget a felekben, növeli az összetartozás érzését.

4.4.2. Oktatás

Az oktatás területén, megítélésem szerint gyökeres változtatások nem szükségesek. Továbbra is kiemelt célunk kell, hogy legyen

Alsó tagozaton

- az alapozás, az alapkészségek kialakítása
- a differenciálás, mert igen eltérő felkészültséggel, eltérő tudással és ismertekkel kezdik az iskolai tanulmányaikat

Felső tagozaton

- az alsó tagozaton kialakított kompetenciák megőrzése és továbbfejlesztése
- a tanulás tanítása
- a versenyképes szaktárgyi tudás kialakítása

Mindkét tagozaton

- a szövegértés fejlesztése
- az önálló tanulás és ismeretszerzés képességének fejlesztése
- az elmélet-gyakorlat megfelelő arányának betartása

- a kooperatív munkaformák alkalmazása, együttműködés képességének fejlesztése
- a motiváció felkeltése és fenntartása
- a tehetséggondozás
- a felzárkóztatás

Az oktatásunkban nagy változtatások nem szükségesek, de a módszertani repertoárunk színesítését, fejlesztését indokoltnak látom. Még mindig bátortalanok vagyunk, és nem alkalmazzuk a projekt módszert, viszont sikerélményekkel gazdagod(t)unk az Oktatási Hivatal által meghirdetett témahetekhez való csatlakozások alkalmával. Az iskolai projektek, a témahét, mind-mind olyan lehetőségek, amelyek megfelelő irányítás mellett segíthetnek a gyerekek motiváltságának növelésében, a komplexebb látásmód kialakításában.

A módszertani megújulás érdekében tett javaslataim:

- célirányosan keressük meg az átvehető jó gyakorlatokat
- képzésekre, műhelymunkára hívjunk el olyan felkészült szakembereket, akik segíthetnek a módszertani szemléletformálásban
- a módszertani modernizáció egyik eszközének tekintjük a digitalizációt
- a digitalizáció nemcsak informatika óra sajátja, az ún. kiterjesztett digitális ismeretek jelenjenek meg más tárgyakban is
- a szakmai továbbképzéseken szerzett ismereteinket belső tudásmegosztás révén tegyük közzé.

A sajátos nevelési igényű tanulóink számára továbbra is egyénre szabott fejlesztő foglalkozásokat kell tartanunk. Azon SNI tanulóink esetében, akiknek ellátása nem az SNI típusának megfelelő végzettségű gyógypedagógussal történik, utazó pedagógus segítségét kell igényelnünk.

A több éve jól működő szakköreinket, előkészítő foglalkozásainkat, melyek a tehetséggondozásunk színterei meg kell tartani (vissza kell állítani), lehetőség és megfelelő érdeklődés esetén ezek kínálatának bővítését is támogatni kívánom.

Az országos mérések tanulmányai iskolai szinten feldolgozásra kerülnek, de kevésbé befolyásolják a tantermi gyakorlatot. A rendelkezésünkre álló adathalmazt érdemes nemcsak visszajelzőként, hanem a fejlesztés kiinduló pontjaként is tekinteni: kinek van szüksége felzárkóztatásra, esetleg kit kell tehetségigéretként számon tartanunk. A vállalt feladatok maradéktalan teljesítésével enyhítenünk kell a részterületeken megmutatkozó lemaradásunkat az országos átlaghoz képest. A matematika képességterületek tekintetében különös lemaradást észleltünk ezért erre fokozottabb figyelmet kell fordítanunk. A szövegértés területén lemaradók számára az órai gyakorlások, az egyéni felzárkóztatások elegendőnek tűnnek.

Az oktatást és a szülők munkavállalását segítő napközis/tanulószobai foglalkozás megszervezését továbbra is indokoltnak látom.

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának és a tanulói mulasztások mértékének csökkentése érdekében az elkészített Intézményfejlesztési Terv ütemterv szerinti, magas színvonalú végrehajtása.

4.5. Kapcsolatrendszer

Fontos, hogy pozitív, jó hangulatú üzenetekkel hívjuk fel magunkra a figyelmet. Figyelnünk kell arra, hogy partnereinkkel folyamatos legyen a kapcsolattartás, az információátadás.

4.5.1. Az iskola és a szülői ház kapcsolata

Az iskola, szolgáltató intézmény. Ezt tekintve kiindulópontnak az iskola a gyermekekért van és itt minden érték kell hogy történjen, persze, nem elvtelenül. Ebben a legfontosabb segítőtársunk a szülő. A családokkal való együttműködés az iskola elsőrendű kapcsolatrendszere. A családi és az iskolai nevelés összhangja nélkülözhetetlen.

Fontos feladatunk, hogy a szülőket érzelmileg megnyerjük az iskola és a nevelés ügyének. Lehetőséget kell adnunk a szülőknak véleményük kifejtésére, javaslataikra, segítségükre építeni kell. Érezzék, hogy elfogadjuk, szeretjük gyermekeiket jó és rossz tulajdonságaikkal együtt, hogy felkészültek vagyunk, és tudunk tanácsot adni nevelési problémáik megoldásához. Keresnünk kell a lehetőségeket, hogy a szülői közösséget hogyan tudnánk jobban bevonni iskolánk pedagógiai fejlesztő tevékenységébe, hogy a technikai szervezőmunkán túl, a tartalmi pedagógiai tevékenységbe bekapcsolódhassanak.

A szülők tájékoztatására, a velük való kapcsolattartásra a hagyományos lehetőségeken túl (fogadóórák, szülői értekezletek, családlátogatások, iskolai rendezvények, nyílt tanítási nap, KRÉTA rendszer), továbbra is meg kell tartani az iskola honlapját és facebook oldalát, ahonnan szélesebb körben tájékozódhatnak mindennapjainkról, programjainkról, eredményeinkről, munkánkról.

4.5.2. Az iskola és a fenntartó kapcsolata

Az intézmény külső partnerei közül elsődleges szerep a Salgótarjáni Tankerületi Központé. A keretköltségvetés biztosításával megállapítja működésünk paramétereit, az alapidokumentumaink megerősítésével pedagógiai törekvéseink jogszabályi megfelelését kontrollálja.

Fenntartónkkal konstruktív és segítő együttműködés jött létre, kialakult eljárásrend biztosítja az intézmény zavartalan működését.

Jó lenne, ha a tankerület munkatársai részt tudnának venni rendezvényeinken, így közvetlen betekintést kapnának munkánkba, közvetlen visszajelzést adhatnánk törekvéseinkről.

V. Zárógondolatok

*„A jövő az nem egy olyan hely, ahová belépünk.
Azt mi hozzuk létre.”
(Leonard I. Sweet)*

Vezetői céljaimat elsősorban a hatályos törvényi és jogszabályi előírásoknak megfelelően tűzöm ki.

Meggyőződésem, ahogyan azt Peter Drucker (vezetési tanácsadó, oktató) is megfogalmazta: „A vezetői pozíció nem kiváltságot vagy hatalmat ad, hanem felelősséget.”. Korábbi igazgatói/intézményvezetői megbízatásom során ezt szem előtt tartva végeztem munkámat, és ezt tervezem a jövőre vonatkozóan is.

Vezetői hitvallásom alapgondolata, hogy a pozíció betöltése elsősorban szolgálat kell, hogy legyen. Készséggel viselem az iskola terheit, képesnek és elhivatottnak érzem magam a vezetői megbízatásra.

Vallom azt is, hogy az intézményvezetői feladatok ellátása nem kizárólag adminisztratív jellegű feladat. A vezetőnek meghatározó szerepet kell játszania a közösség életében, ezért nem elég kijelölnie a célt, hanem személyes példamutatásával élen kell járnia annak megvalósításban.

Jó eredményeket elérni csak nyugodt, ösztönző légkörben lehet, ezért nélkülözhetetlennek tartom, hogy az egymás iránti tisztelet, megértés, türelem és humor képezze alapját munkahelyünkön is az emberi kapcsolatainknak. Alapvető célom, hogy vidám, szeretetteljes iskolai környezetben tölthessük mindennapjaikat és törekedjünk a tőlünk elvárható legjobb teljesítmény elérésére.

Szeretném, ha az intézmény jellemzőit, hagyományait megőrizve, újakkal gazdagítva azt, javítaná a környékbeli oktatási intézmények között elfoglalt helyét, kialakítaná sajátos arculatát és eredményes(ebb)en működne.

Petrené Kópis Erzsébet

Petrené Kópis Erzsébet